

Energi

Forslagsstiller: Løkken Arbeiderlag

Årsmøtet i Løkken Arbeiderlag slår fast at sikker og stabil energitilgang er avgjørende for industriutvikling, arbeidsplasser og verdiskaping i Orkland kommune. Energisparing alene vil ikke dekke framtidig behov dersom fossil energi skal fases ut. Derfor må energipolitikken være aktiv, framtidsrettet og politisk styrt.

Manglende nettkapasitet og usikker krafttilgang er i dag en viktig flaskehals for både eksisterende og ny industri. Dette svekker kommunens konkurransekraft og truer arbeidsplasser.

Løkken Arbeiderlag vil arbeide for at:

- Orkland kommune vedtar en helhetlig energistrategi som sikrer nok kraft og nettkapasitet i alle industriområder, og tar høyde for framtidig mineraldrift, biogass og annen ny virksomhet.
- Utbygging og oppgradering av strømnnett prioriteres i samarbeid med nettselskap og fylkeskommune.
- Lokal og regional kraftproduksjon utvikles der det er miljømessig forsvarlig. herunder solenergi på næringsbygg, energieffektivisering, utnyttelse av overskuddsenergi og annen teknologi.
- Det innføres prinsipp om «forbud mot å kaste energi» ved at nye anlegg pålegges å utnytte restenergi, og eksisterende virksomheter får økonomiske insentiver til det samme.
- Energipolitikken brukes aktivt for å sikre industriarbeidsplasser og bosetting i hele kommunen.
- Årsmøtet forventer at Orkland Arbeiderparti følger opp gjennom planer, dialog med energimyndigheter og påvirkning overfor statlige aktører.

På denne bakgrunn vedtar Orkland Arbeiderparti følgende:

Orkland Arbeiderparti krever en helhetlig energistrategi for Orkland, som sikrer nok kraft og nettkapasitet, styrker lokal energiproduksjon og pålegger bedre utnyttelse av restenergi, slik at industri, arbeidsplasser og ny verdiskaping kan utvikles i hele kommunen.

Styrets vurdering

Styret støtter forslaget, med en liten endring. Ordet «krever» endres til «skal jobbe frem».

Styrets innstilling:

Orkland Arbeiderparti skal jobbe frem en helhetlig energistrategi for Orkland, som sikrer nok kraft og nettkapasitet, styrker lokal energiproduksjon og pålegger bedre utnyttelse av restenergi, slik at industri, arbeidsplasser og ny verdiskaping kan utvikles i hele kommunen.

Orkland Distrikt - Bevar skoler, arbeidsplasser og bosetting i distriktene i Orkland kommune

Forslagsstiller: Løkken Arbeiderlag

Årsmøtet i Løkken Arbeiderlag mener at levende lokalsamfunn er en forutsetning for en bærekraftig og rettferdig utvikling av Orkland kommune. Skoler og arbeidsplasser er avgjørende for bosetting, trivsel, rekruttering og lokal verdiskaping.

Årsmøtet understreker at nærskoler har stor betydning for barn og unges oppvekstmiljø, for familienes hverdag og for lokalsamfunnenes videre eksistens. Nedleggelse eller sentralisering av skoler og arbeidsplasser svekker distriktene, øker avstanden mellom innbyggere og tjenester, og fører til fraflytting.

På denne bakgrunn vedtar Årsmøtet i Løkken Arbeiderlag følgende:

Orkland Arbeiderparti skal arbeide aktivt for å beholde og styrke skoler i distriktene i Orkland kommune.

Orkland Arbeiderparti skal jobbe for å sikre og utvikle arbeidsplasser i hele kommunen, ikke bare i sentrale strøk.

Orkland Arbeiderparti må føre en politikk som utvikler distriktene, legger til rette for desentraliserte arbeidsplasser og tjenester, der ressursene er.

Krav til beslutninger om strukturendringer i skolen, er beskrevet i partiets program.

Årsmøtet mener at en sterk kommune bygges nedenfra, med levende bygder, trygge arbeidsplasser og gode oppvekstvilkår for alle innbyggere i Orkland.

Styrets innstilling

Orkland Arbeiderparti skal arbeide aktivt for å styrke skolene i Orkland kommune.

Orkland Arbeiderparti skal jobbe for å sikre og utvikle arbeidsplasser i hele kommunen.

Orkland Arbeiderparti må føre en politikk som utvikler distriktene, legger til rette for desentraliserte arbeidsplasser og tjenester, der ressursene er.

Krav til beslutninger om strukturendringer i skolen, er beskrevet i partiets program.

Årsmøtet mener at en sterk kommune bygges nedenfra, med levende bygder, trygge arbeidsplasser og gode oppvekstvilkår for alle innbyggere i Orkland.

Forslaget oversendes styret og kommunestyregruppa.

Orkdalspakken

Forslagsstiller: Løkken Arbeiderlag.

Orkdalspakken har vært presentert og behørig diskutert ved en rekke anledninger det siste året, uttalelse fra flere medlemsmøter har vært utvetydig et nei til innføring av bomstasjoner. Det må heller settes fokus på å få fjernet bomstasjonen mot Snillfjord. Det er også reist stor kritikk til de enkelte delprosjekter denne pakken består av, og at man får svært lite igjen for pengene.

Videre er det hevet over enhver tvil at innføring av bomstasjoner vil være svært negativt i arbeidet med å sikre bosetning, næringsetableringer og arbeidsplasser ut i distriktene.

Så lenge prosjektet formelt ikke er avsluttet påløper det også finansieringskostnader som Orkdal Kommune er forpliktet til å betale.

Vedtak:

Løkken Arbeiderlag ber gjennom kommunepartiet og kommunestyregruppe arbeide for alt videre arbeide med Prosjekt «Orkdalspakken» avsluttes og avtalen med Trøndelag fylke termineres.

Styrets innstilling

Kommunestyret har gjort vedtak i saken, som sikrer at det ikke blir bom internt i søndre del av Orkland.

Orkland Arbeiderparti mener det er viktig å finne måter å ivareta FV 710, hvis ikke denne strekningen kan stå for seg selv i Orkdalspakken.

Kommunestyret er i prosess med fylkeskommunen og de andre kommunene for endelig avgjørelse. Endelig vedtak før sommeren. Det påløper ingen løpende utgifter.

Forslaget oversendes kommunestyregruppa.

Politiske uttalelser fra nettverkene, Årskonferansen 2026

Forslag til endringer, ENERGIPOLITISK - Mer kraft og bedre nett

Forslagsstiller: Løkken Arbeiderlag

Fylkespartistyret i Trøndelag Arbeiderparti opprettet i 2025 elleve politiske nettverk med bestemte tema. Nettverkene har mandat er å utvikle politikk i tett samarbeid med våre medlemmer. Nettverkene skal ta vare på medlemmenes politiske engasjement og alle medlemmer er invitert inn i nettverkene. Første oppdrag er å lage forslag til politiske uttalelser på eget tema. Det ble satt en ramme på maks en og en halv side – men det var mulig å ha flere underliggende tema i uttalelsen. Nettverkene sendte inn forslag til 12 politiske uttalelser. Forslagene behandles i kommunepartiernes årsmøter/medlemsmøter i 2026, hvor de inviteres til å *tiltre/ikke tiltre/eller sende inn endringsforslag på uttalelsene*. På Årskonferansen 2026 skal de politiske uttalelsene vedtas.

Vedtak:

Forslag med kommentarer som vist i vedlagte dokument avsnitt Energipolitisk (s 9-11) vedtas for oversendelse til årsmøte i Orkland Arbeiderparti og videre til trøndelag Arbeiderparti.

ENERGIPOLITISK - Mer kraft og bedre nett

Fra energipolitisk nettverk, Terje Sørvik nettverksleder

Kraftbehovet på kort og lang sikt

Velferdsstaten og dagens levestandard kan i stor grad tilskrives tilgangen på energi (strøm). I Norge ble utbyggingen av vannkraft en velsignelse, men stadig økende etterspørsel har resultert i at vi i dag har et like stort forbruk av fossil energi. Med delmål i 2030 og med mål om full utfasing innen 2050, blir dette en formidabel oppgave. I tillegg vil det komme et vesentlig ytterligere behov for å dekke behovet for økt datakraft.

For å opprettholde ro og politisk stabilitet, må opprettholdelse av levestandard stå sentralt.

Mer kraft og bedre nett – nøkkelen til industriutvikling og grønn omstilling.

Trøndelag står midt i en historisk omstilling. Elektrifisering av transport, industri og nye næringer krever langt mer energi enn vi har i dag. Skal vi lykkes med å sikre arbeidsplasser, verdiskaping og klimamål, må vi handle raskt. Det er to områder som haster: mer produksjon av fornybar energi og mer – og bedre – nett.

Mer kraftproduksjon – raskt og bærekraftig

Det er viktig at vi legger til rette for mer produksjon av fornybar energi. Det må skje på en faktabasert måte. Derfor er det viktig at vi har grundige utredninger før nye prosjekter settes i gang. Oppgradering av eksisterende vannkraft kan gi et lite, men viktig bidrag. Nye turbiner med bedre virkningsgrad kan gi 4–6 TWh, og heving av dammer ytterligere noe. Pumpekraft kan bidra til fleksibilitet og stabilitet, men har geografiske begrensninger og miljømessige konsekvenser som må vurderes nøye.

Vindkraft er den raskeste og mest kostnadseffektive måten å øke produksjonen på. Erfaringene blant annet fra Selbu viser at dette kan gi både lokal verdiskaping og aksept. Vi mener det må innføres utredningsplikt for kommunene før de sier ja eller nei til vindkraftprosjekter. Beslutninger må baseres på kunnskap. Kommunene skal fortsatt ha mulighet til å si nei senere i prosessen, men vi må sikre en faktabasert start.

Vi bør prioritere fortetting og utvidelse av eksisterende vindkraftanlegg der det er mulig. Dette gir mindre naturinngrep og bedre økonomi. Samtidig må vi legge til rette for lokal verdiskaping – industri bør etableres nær kraftproduksjon for å redusere overføringsbehov og skape arbeidsplasser.

Med økt andel ustabile fornybare energiformer (vind og sol) er det avgjørende å bygge kapasitet på energilagring for å sikre stabile nett.

Det finnes også en ~~del~~ andre energiformer som må avklares. Kjernekraft må utredes, og det er viktig å avklare teknologi, økonomi og tidshorisont. Dette er kjent teknologi som benyttes av de fleste land rundt oss. Det foregår også en rivende utvikling av mindre modulbaserte enheter som kan plasseres der de største forbrukerne ligger og vil redusere behovet for kraftlinjer. Bølgekraft har det blitt forsket på i mange år, men har stoppet opp pga manglende finansiering. Videre går det en kraftig havstrøm ned langs norskekysten. Her må det gjøres ytterligere undersøkelser. Solenergi vil ha begrenset effekt i Midt-Norge, men alle hindringer som gjør det utfordrende for næringslivet å bygge ut større anlegg, bør ryddes vekk. Bergvarme er en energiform som i for liten grad er utnyttet til oppvarming. Vi må dessuten vurdere gasskraft med karbonfangst og lagring, i alle fall som en overgangsløsning som gir lave utslipp.

Løsningen vil ligge i en miks av flere energikilder, men der kjernekraft vil være avgjørende for å ha en realistisk plan på å forsyne framtidens kraftbehov på en stabil og forutsigbar måte.

Nett – like viktig som kraft

Uten nett får vi ikke utnyttet ny kraftproduksjon. I dag tar det altfor lang tid fra planlegging til realisering. Vi foreslår et hurtigspor for netttutbygging, der innsigelsesmyndigheten begrenses og ansvaret legges mer på statlig nivå. Nett er like viktig som europaveger – det er grunnleggende infrastruktur.

Nettet må bygges for både mengde og effekt. Batteriteknologi har falt kraftig i pris og bør brukes til lagring og balansering for å møte energitopper.

Forutsigbare rammevilkår

Kraftprodusenter og vertskommuner må ha stabile rammevilkår. Stadige endringer i skatter og avgifter svekker investeringsviljen og forsinker utbygging. Vi må sikre langsiktighet og forutsigbarhet. Dette gjelder også for småkraftproduksjon som fortsatt kan utgjøre et potensial i enkelte områder i Midt-Norge.

Strøm som velferdsgode

Strøm er en basisinfrastruktur. Vi vil utrede en fordelingsnøkkel for investeringskostnader mellom forbruker, nettselskap og stat, slik at nettleien ikke blir en urimelig belastning. Kostnader til nødvendig nettutbygging bør delvis dekkes over statsbudsjettet.

Strømmarkedet – styring, prioritering og nasjonale interesser

Dagens situasjon i strømmarkedet krever tydeligere politisk styring. Vi må diskutere hvordan tilgang til kraft og nettkapasitet skal prioriteres mellom ulike næringer, særlig i lys av debatten om datasentre versus eksisterende industri og arbeidsplasser. Samfunnsnyttene og verdiskaping i form av arbeidsplasser bør ha et fortrinn. 11

Trøndelag Arbeiderparti står fast ved årsmøtevedtaket om å ikke eksportere store mengder kraft fra fastlandet til olje- og gassvirksomhet i Norskehavet/Haltenbanken. Flere store søknader ligger nå til behandling, og oljeselskapene avventer politiske signaler. Det haster å avklare dette.

Strømeksporten til Europa må styres bedre. Kablene knytter oss tettere til et Europa med sterkt økende kraftbehov. Det forventes av Arbeiderpartiet at vi utvikler en politikk som i større grad enn i dag sikrer nasjonal kontroll over eksport av store kraftmengder og dermed også over utviklingen av norske strømpriser.

Trøndelag Arbeiderparti vil:

Sikre raskere utbygging av nett gjennom statlig ansvar og hurtigspor.

Innføre utredningsplikt for vindkraftprosjekter og prioritere fortetting av eksisterende anlegg.

Legge til rette for lokal verdiskaping og industri nær kraftproduksjon.

Utrede kjernekraft som en **langsiktig** løsning i **energimiksen** og gasskraft med CCS som en overgangsteknologi.

Økte finansielle rammetilskudd til forskning og utvikling av thorium reaktorer.

Øke satsingen på bergvarme- og jordvarme og energieffektivisering.

Sikre stabile rammevilkår for kraftprodusenter og vertskommuner.

Utrede en rettferdig modell for nettleie og tilhørende investeringskostnader.

Vi må handle nå. Mer kraft og bedre nett er nøkkelen til grønn omstilling, industriutvikling og ~~trygg~~ forutsigbar energiforsyning for Trøndelag og Norge.

Vedtak:

Styret innstiller på at Årsmøtet vedtar forslaget og at det oversendes årskonferansen i TRFK.

Prinsippinnspill som bygger videre på de politiske uttalelsene fra Trøndelag Arbeiderparti

Forslagsstiller: Orkland Arbeiderlag

Orkland Arbeiderlag ønsker å gi et prinsippinnspill som bygger videre på de politiske uttalelsene fra Trøndelag Arbeiderparti. Vi opplever uttalelsene som gjennomgående gode, og særlig positivt er det at kvinnehelse, psykisk helse, beredskap og matsikkerhet løftes tydelig.

Samtidig savner vi at disse områdene i større grad ses i sammenheng med oppvekst og familiehverdag. Trygghet, tilhørighet og stabile rammer i barnehage og grunnskole, skolestruktur og hverdagslogistikk for barnefamilier påvirker både helse, sykefravær, bosettingsmønster og samfunnets samlede beredskap. Dette er sammenhenger vi mener fortjener en tydeligere plass i den helhetlige politikken.

Skole og livsløpsperspektiv

Når det i uttalelsene pekes på utfordringer knyttet til frafall i videregående opplæring, savner Orkland Arbeiderlag et tydeligere blikk på rotårsakene tidligere i livsløpet. Trygghet, tilhørighet og stabile rammer i barnehage og grunnskole er avgjørende for læring, mestring og gjennomføring senere i utdanningsløpet, og bør løftes som en forutsetning for å lykkes med målet om at flere fullfører videregående opplæring.

Forslag

Orkland Arbeiderlag foreslår derfor:

- at Trøndelag Arbeiderparti i sitt videre politiske arbeid tydeligere ser oppvekst- og familiepolitikk i sammenheng med helse, arbeidsliv og beredskap
- at fylkespartiet vurderer et tillegg i skoleuttalelsen som løfter betydningen av trygghet, tilhørighet og stabile rammer allerede fra barnehagestart, som en forutsetning for å redusere frafall i videregående opplæring

Vedtak:

Styret innstiller på at Årsmøtet vedtar forslaget og at det oversendes årskonferansen i TRFK.

Rettssikkerhet er ikke gratis - tolkenes naturlige plass i salærforskriften og krav til likeverdig godtgjøring

Forslagsstiller: Orkla Arbeiderlag

Begrepet salær brukes om honoraret som gjelder for flere aktører i retten. Salærforskriften som regulerer salæret gjelder for bl.a. offentlig oppnevnte forsvarere og bistandsadvokater i straffesaker, rettshjelp etter rettshjelploven, samt sakkyndige og rettstolker.

Salærets størrelse fastsettes etter en timesats bestemt av Justis- og beredskapsdepartementet, og timesatsen reguleres årlig. Ulike grupper kan ha rett til ulik del av timesatsen. Sakkyndige godtgjøres for eksempel med 4/5 av timesatsen i utgangspunktet.

Frem til 2026 ble tolker i retten honorert med samme sats (4/5 av salærsatsen). I statsbudsjettet for 2026 ble det likevel vedtatt å redusere tolkenes honorar til 2/3 av timesatsen, og den nye satsen har gjaldt fra 01.01.2026. Reduksjonen av tolkenes satser har skapt reaksjoner blant annet hos Norsk tolkeforening, Tolkene i Akademikerforbundet, LO, Advokatforeningen, Dommerforeningen, UDI, Politidirektoratet, men ble likevel vedtatt. Kritikken rundt reduksjonen dreide seg i stor grad om at det blir vanskeligere å få tilgang på kvalifisert tolk i saker regulert av salærforskriften, noe kan føre til verre tolkekvalitet og dermed svekket rettssikkerhet.

Høy kvalitet i tolketjenestene er viktig ikke bare for de minoritetsspråkliges rettssikkerhet, men for alle parter i enhver sak. Siden 2021 har vi hatt en tolkelov i Norge. Tolkeloven slår fast at offentlige organer skal bruke kvalifisert tolk i møte med personer som ikke kan kommunisere forsvarlig uten hjelp av tolk. Samtidig stiller loven høyere krav til hvem som kan anses som kvalifisert tolk. Ved siden av hensynet til rettssikkerhet og forsvarlighet, er de økende kravene til tolker i det offentlige, tolkelovens klare forventninger til det offentlige i møte med språklige barrierer i seg selv, samt tolkenes arbeidshverdag som ofte er freelance-basert der man utfører enkeltoppdrag for ulike oppdragsgivere, ytterligere argumenter som taler mot at tolkenes honorar skal avkortes.

For å kunne gjennomføre en helhetlig regulering og organisering av salærordningen, som igjen skal kunne legge til rette for høy kvalitet i tjenestene, ble det i juni 2025 oppnevnt et salærutvalg. Resultatene av utvalgets arbeid skal leveres til Justis- og beredskapsdepartementet innen 31. desember 2026. Salærutvalget påpeker selv at deler av dagens regelverk er uoversiktlig og delvis utdatert,

og at modellene for godtgjørelse ikke nødvendigvis er treffsikre, samtidig som kostnadene øker. Salærutvalget skal derfor se bl.a. på hvordan salærsatsen skal fastsettes, av hvem og etter hvilken modell og hvilke grupper dette skal gjelde for.

Forslag til vedtak:

For Arbeiderpartiet må rettssikkerhet være i fokus ved gjennomgangen av salærordningen og ved regulering av salærsatsene. Tolkere i retten og i det offentlige for øvrig skal godtgjøres med satser som gjenspeiler Norges ambisjoner som rettsstat, lovens krav til bruk av tolk i det

offentlige, og til tolkene selv. Tolkenes naturlige plass i salærordningen ved siden av øvrige aktører i retten er udiskutabel. Tolkenes andel av salærsatsen skal ikke urimelig avkortes opp mot andre aktører i retten. Kuttet i salærsatsandelen for tolker skal reverseres.

Forslaget, dersom vedtatt, sendes til videre behandling i Trøndelag Arbeiderparti og til slutt til Arbeiderpartiets landsmøte (med forbehold om tilslutning i tidligere vedtaksledd).

Styrets innstilling:

Forslaget vedtas og oversendes Trøndelag Arbeiderparti for videre behandling.

Ved tilslutning fra Trøndelag Arbeiderparti, ber Orkland Arbeiderparti om at forslaget sendes inn til Arbeiderpartiets landsmøte.

Bedre muligheter for økonomisk støtte til barns fritidsaktiviteter i Orkland

Forslagsstiller: Orkla Arbeiderlag

Fra 1. januar 2025 har ordningen med økonomisk støtte til fritidsaktiviteter i Orkland, vært endret. En tidligere ubyråkratisk søknadsprosess der alle familier har kunnet henvende seg for å få hjelp til å finansiere deler av barnas fritidsaktiviteter, ble i fjor erstattet med mulighet for å kun søke om økonomisk hjelp via NAV. Ved endringen av ordningen fikk kommunestyret i Orkland forsikringer om at endringen i all hovedsak innebar andre saksbehandlere, men at de samme familiene som tidligere har trengt hjelp kom til å bli ivaretatt også av den nye modellen. I etterkant tyder tilbakemeldinger fra innbyggerne i Orkland på at dette ikke stemmer.

Forslag til vedtak:

Orkland Arbeiderparti ber kommunestyregruppa undersøke hvor godt den nye ordningen faktisk fungerer. Dersom det viser seg at familiene som tidligere har kunnet få støtte, nå faller igjennom og ikke omfattes av NAVs hjelpemuligheter, ber vi kommunestyregruppa vurdere om det er mulig å få den tidligere modellen for støtte til fritidsaktiviteter tilbake.

Styrets innstilling

Forslaget vedtas og oversendes kommunestyregruppa.

Vedlikehold av kommunale boliger

Forslagsstiller: Orkanger Arbeidersamfunn

Bakgrunn:

Dagens vedlikehold av kommunale boliger er mangelfull og i mange tilfeller ikke til stede. Grunnen til at det blir slik, er mangel på ressurser både i form av penger og ansatte til å utføre jobben. Budsjettet for vedlikehold av kommunale boliger ligger under teknisk etat. Slik vi har fått det forklart, finnes det ikke et eget regnskap for denne delen av teknisk.

Det fører til at hvis det går med mye penger til for eksempel snøbrøyting et år, er det ikke igjen penger til vedlikehold av boligene. Dette fremstår ikke rettferdig ovenfor de som leier boligene og betaler husleie. Vi ser at kommunale boliger vedlikeholdes dårlig og at verdien av boligene reduseres og mange blir så dårlige at de til slutt forfaller. Dette er dårlig eiendomsforvaltning og uheldig bruk av innbyggernes skatteinntekter. Ellers i samfunnet er det mye penger i eiendom. Hvorfor gjelder ikke dette i kommunene?

Vi har blitt kjent med at kommunen har trafikklys-system for kategorisering av boligene. Dette er bra. Men for at denne kategoriseringen skal ha verdi, bør grønne og orange boliger vedlikeholdes jevnlig og etter behov.

Forslag:

Orkanger Arbeidersamfunn ønsker at det synliggjøres hvordan leieinntekter disponeres, og da spesielt inn mot jevnlig vedlikehold av kommunale boliger. Orkanger Arbeidersamfunn ber derfor om at kommunestyregruppa tar initiativ til at kommunen lager et regnskap som viser dette.

Formålet er å synliggjøre at leieinntekter går til å bevare boligenes verdi, og sikre trygge og verdige hjem.

Styrets vurdering:

Forslaget støttes og oversendes kommunestyregruppa.

Styrets innstilling:

Årsmøtet i Orkland Arbeiderparti ønsker at det synliggjøres hvordan leieinntekter disponeres, og da spesielt inn mot jevnlig vedlikehold av kommunale boliger. Årsmøtet ber derfor om at kommunestyregruppa tar initiativ til at kommunen lager et regnskap som viser dette.

Formålet er å synliggjøre at leieinntekter går til å bevare boligenes verdi, og sikre trygge og verdige hjem.

Reiseutgifter for tillitsvalgte i Orkland arbeiderparti

Forslagsstiller: Snillfjord Arbeiderlag

Vi er kjent med at dagens praksis er slik at reiseutgiftene til tillitsvalgte ved deltakelse i lagets organer ikke dekkes av partiet, men er en privatsak. Etter kommunesammenslåingen har imidlertid reiseavstandene blitt mye lengre enn de var i de gamle kommunepartiene. De fleste møtene legges av praktiske grunner til sentrum. Det kan oppleves som en unødvendig ekstra byrde og også oppleves som urettferdig at man blir belastet med ekstra utgifter ved å bo langt fra sentrum. Vi må unngå at denne skjevheten fører til at vi ikke får rekruttert tillitsvalgte fra hele kommunen.

Derfor foreslår Snillfjord arbeiderlag at det nye styret i Orkland Arbeiderparti utarbeider retningslinjer for dekning av reiseutgifter for tillitsvalgte når disse deltar i kommunepartiets organer. Subsidiert foreslås at bomutgifter refunderes der dette er aktuelt.

Styrets vurdering:

Styret ser utfordringene i at medlemmer og tillitsvalgte av Orkland Arbeiderparti har utgifter knyttet til reising i forbindelse med aktivitet i partisammenheng og at det er forskjeller på økonomiske belastninger ut ifra hvor aktivitet avholdes, når det gjelder reiseutgifter.

Styret mener likevel at økonomisk dekning av reiseutgifter for deltagelse i aktivitet ikke er rett prioritering av de midlene vi har. En eventuell modell av dekning måtte vært gjeldene for alle, ikke kun noen – derfor vil også den nødvendige økonomiske ramma for tiltaket blitt i størrelsesordenen deretter.

Styret ønsker likevel at forslaget oversendes det nye styret slik at de kan vurdere tiltak for hvordan man eventuelt i større grad kan gjøre tiltak for å demme opp for skeivheten. Vurderinga må gjøres i sammenheng med andre relevante momenter. Om styret vurderer at det i spesielle tilfeller kan gis økonomisk kompensasjon, må det tas inn i budsjett for 2027 og vedtas på årsmøtet i 2027.

Styrets innstilling til vedtak:

Forslaget oversendes det nye styret i Orkland Arbeiderparti for videre oppfølging. Om styret vurderer at kommunepartiet kan vedta en eller annen økonomisk kompensasjon, må det fremmes som sak for Årsmøtet i 2027 og tas inn i budsjett for 2027.

Differensiert arbeidsgiveravgift

Forslagsstiller: Snillfjord Arbeiderlag

Differensiert arbeidsgiveravgift er et viktig virkemiddel i distriktspolitikken. Det er viktig å beholde den differensierte arbeidsgiveravgiften også internt i kommunen slik den har vært siden sammenslåingen. Denne ordninga kompenserer næringslivet for noen av ulempene som spredd bosetting og lange avstander medfører. Dette er et viktig insentiv for å styrke etablering av arbeidsplasser i hele kommunen og dermed styrke bosettingen. Den er et viktig virkemiddel nasjonalt, men også i enkeltkommuner som Orkland.

Snillfjord arbeiderlag ber ordfører aktivt arbeide for at den ordningen som ble godkjent av ESA for perioden 2022-2027 om differensiert arbeidsgiveravgift, blir videreført.

En egen arbeidsgruppe for differensiert arbeidsgiveravgift

Forslagsstiller: Olga Ucinska

Bakgrunn:

Arbeidsgiveravgift er en lovpålagt avgift som arbeidsgivere i Norge må betale til folketrygden for ansatte. Avgiften beregnes av brutto lønn, naturalytelser, pensjonsforpliktelser og annen godtgjørelse til arbeidstakerne. Høy arbeidsgiveravgift betyr med andre ord en større økonomisk forpliktelse for arbeidsgiveren - altså at det er noe dyrere å drive næring og ha ansatte enn når det er lav arbeidsgiveravgift.

Differensiert arbeidsgiveravgift innebærer at arbeidsgivere betaler ulike satser avhengig av hvilken geografi virksomheten ligger i. Ytterpunktene ligger høy sats i sentrale strøk og lavere sats i distrikter, med enkelte områder unntatt helt fra avgiften.

På grunn av regionreformen der flere kommuner slo seg sammen, er det ikke lenger et én-til-én-forhold mellom arbeidsgiveravgiftssone og kommune. I Orkland kommune er det tre ulike soner som følger de tidligere kommunegrensene:

Orkdal	- sone 1, 14,1
% Agdenes	- sone 2, 10,6 %
Meldal og Snillfjord	- sone 3, 6,4 %

Differensiert arbeidsgiveravgift i Orkland virker som et direkte kostnadsinsentiv for å lokalisere og utvikle arbeidsplasser også utenfor sentrale strøk i kommunen. Dette er et viktig virkemiddel for spredt næringsutvikling i vår kommune.

Ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift ble godkjent av EFTAs overvåkingsorgan (ESA) og ble i 2021 besluttet videreført for perioden 2022-2027. Utover det reguleres arbeidsgiveravgiften hovedsakelig gjennom folketrygdloven kapittel 23 og årlige stortingsvedtak som fastsetter satsene.

Fremtiden av differensiert arbeidsgiveravgift innad i norske sammenslåingskommuner er avhengig av en eventuell videre godkjenning i EFTAs overvåkingsorgan (ESA). Selv om 2027 kan virke langt unna ennå, tilsier all erfaring at tiden går mye fortere enn det man ønsker når det er snakk om eventuell påvirkning av slike prosesser.

Forslag til vedtak:

Styret i Orkland Arbeiderparti utnevner en egen arbeidsgruppe der arbeidet er dedikert et mål om å bidra til videreføring av differensiert arbeidsgiveravgift i norske kommuner utover år 2027. Ved å etablere en egen arbeidsgruppe som kun skal jobbe med én sak, kan man effektivisere arbeidet på dette feltet. Gruppen vil kunne bruke ulike metoder og virkemidler i sitt virke, i samarbeid med både våre fremste folkevalgte og f.eks. representanter fra andre kommuner. Gruppen skal rapportere jevnlig til styret. Målet er økt påvirkningsvirksomhet og kontinuerlig synlighet ifm. differensiert arbeidsgiveravgift.

Styrets behandling av forslag fra Snillfjord Arbeiderparti, Differensiert arbeidsgiveravgift og forslag fra Olga Ucinska, En egen arbeidsgruppe for differensiert arbeidsgiveravgift

Styret har ut fra de to forslagene formulert et nytt forslag som styret mener i ivaretar begge forslag.

Styrets innstilling

Differensiert arbeidsgiveravgift er et viktig virkemiddel i distriktspolitikken. Det er viktig å beholde den differensierte arbeidsgiveravgiften også internt i kommunen slik den har vært siden sammenslåingen. Denne ordninga kompenserer næringslivet for noen av ulempene som spredd bosetting og lange avstander medfører. Dette er et viktig insentiv for å styrke etablering av arbeidsplasser i hele kommunen og dermed styrke bosettingen. Den er et viktig virkemiddel nasjonalt, men også i enkeltkommuner som Orkland.

Ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift internt i en kommune, ble godkjent av EFTAs overvåkingsorgan (ESA) og ble i 2021 besluttet videreført for perioden 2022-2027. Utover det reguleres arbeidsgiveravgiften hovedsakelig gjennom folketrygdloven kapittel 23 og årlige stortingsvedtak som fastsetter satsene.

Fremtiden av differensiert arbeidsgiveravgift innad i norske sammenslåingskommuner er avhengig av en eventuell videre godkjenning i EFTAs overvåkingsorgan (ESA). Seiv om 2027 kan virke langt unna ennå, tilsier all erfaring at tiden går mye fortere enn det man ønsker når det er snakk om eventuell påvirkning av slike prosesser.

Forslag til vedtak:

Styret i Orkland Arbeiderparti utnevner en egen arbeidsgruppe der arbeidet er dedikert et mål om å bidra til videreføring av differensiert arbeidsgiveravgift i norske kommuner utover år 2027. Ved å etablere en egen arbeidsgruppe som kun skal jobbe med en sak, kan man effektivisere arbeidet på dette feltet. Gruppen vil kunne bruke ulike metoder og virkemidler i sitt virke, i samarbeid med både våre fremste folkevalgte og f.eks. representanter fra andre kommuner. Gruppen skal rapportere jevnlig til styret. Målet er økt påvirkningsvirksomhet og kontinuerlig synlighet ifm. differensiert arbeidsgiveravgift.

Norge bør sikre egen satellittkapasitet

Forslagsstiller: Skaun/Orkland AUF

Norge er et langstrakt land med store havområder, strategisk plassering i nord med et økende behov for sikker kommunikasjon. I dag er vi i stor grad avhengige av utenlandske satellitter for kritiske samfunnsfunksjoner. Dette gjør Norge mer sårbart i krisesituasjoner.

Derfor bør Norge ettablere en egen norsk satellitt, dette enten gjennom et statlig eid selskap (Norge AS) eller igjennom et forpliktende europeisk samarbeid, dette vil styrke nasjonal sikkerhet og beredskap.

Romteknologi er ikke lenger framtid, det er kritisk infrastruktur. Norge må ta ansvar slik at vi får trygghet for kommunikasjon i kriser.

Skaun/Orkland AUF vil:

- At Norge utreder og etablerer egen satellittkapasitet
- At satellitten eies av staten eller inngår i et forpliktende europeisk samarbeid

Styrets innstilling til vedtak:

Forslaget vedtas og oversendes Stortingsgruppa og aktuelle komiteer og departement.

Før oversendelse av uttalelsen endres «Skaun/Orkland AUF vil» til «Orkland Arbeiderparti vil»

Satse på utdanningsvalg

Forslagsstiller: Skaun/Orkland AUF

Innen 2035 kommer Norge til å mangle 90.000 fagarbeidere, dette tar Orkland Arbeiderparti ta på alvor. Derfor ønsker vi å sørge for at flere søker, men ikke minst fullfører yrkesfag.

Når man velger yrkesfag går man til noe helt nytt, dette kan virke skummelt for mange som vurderer og velger yrkesfag. Mange av de som velger yrkesfag vet at de trives med og jobbe praktisk, men er usikker på hvilket yrkesfag som passer dem best.

Derfor er det viktig å bedre utdanningsvalg faget på ungdomskolen. Sørge for at disse timene blir brukt til å utforske yrker og besøke lokale bedrifter og videregående skoler, slik at det blir lettere og velge linje på videregående.

Utdanningsvalg må brukes til å utforske ulike yrker og linjer ved hjelp av praktisk arbeid, som for eksempel mulighet til å besøke flere linjer og bedrifter i løpet av tiden på ungdomsskolen.

Ved og bedre utdanningsvalg faget bidrar man til å gjøre valget om hva man skal søke på videregående lettere.

Orkland Arbeiderparti ønsker å:

- sørge for at utdanningsvalg blir brukt til å utforske flere yrker og linjer på en praksis måte
- sørge for et godt samarbeid mellom ungdomsskoler, videregående skoler og lokalt næringsliv

Styrets innstilling til vedtak:

Forslaget vedtas.